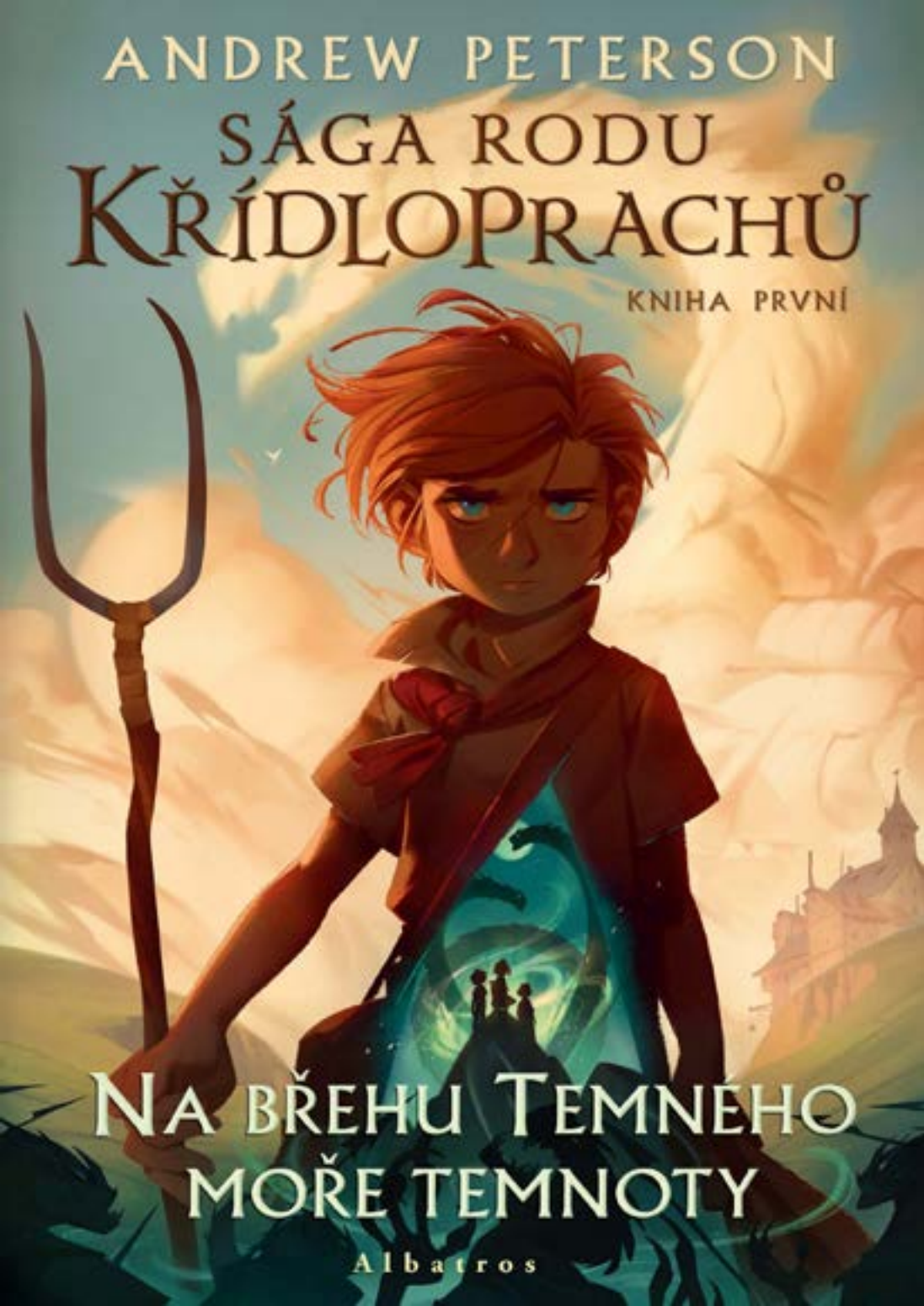

ANDREW PETERSON
SÁGA RODU
KŘÍDLOPRACHŮ

KNIHA PRVNÍ

NA BŘEHU TEMNÉHO
MOŘE TEMNOTY

Albatros

Sága rodu Křídloprachů:

Na břehu Temného moře temnoty

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.albatros.cz
www.albatrosmedia.cz

Andrew Peterson

Sága rodu Křídloprachů:
Na břehu Temného moře temnoty – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2024

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

Andrew Peterson

SÁGA RODU
KŘÍDLOPRACHŮ

KNIHA PRVNÍ

NA BŘEHU TEMNÉHO
MOŘE TEMNOTY

Přeložil Petr Eliáš

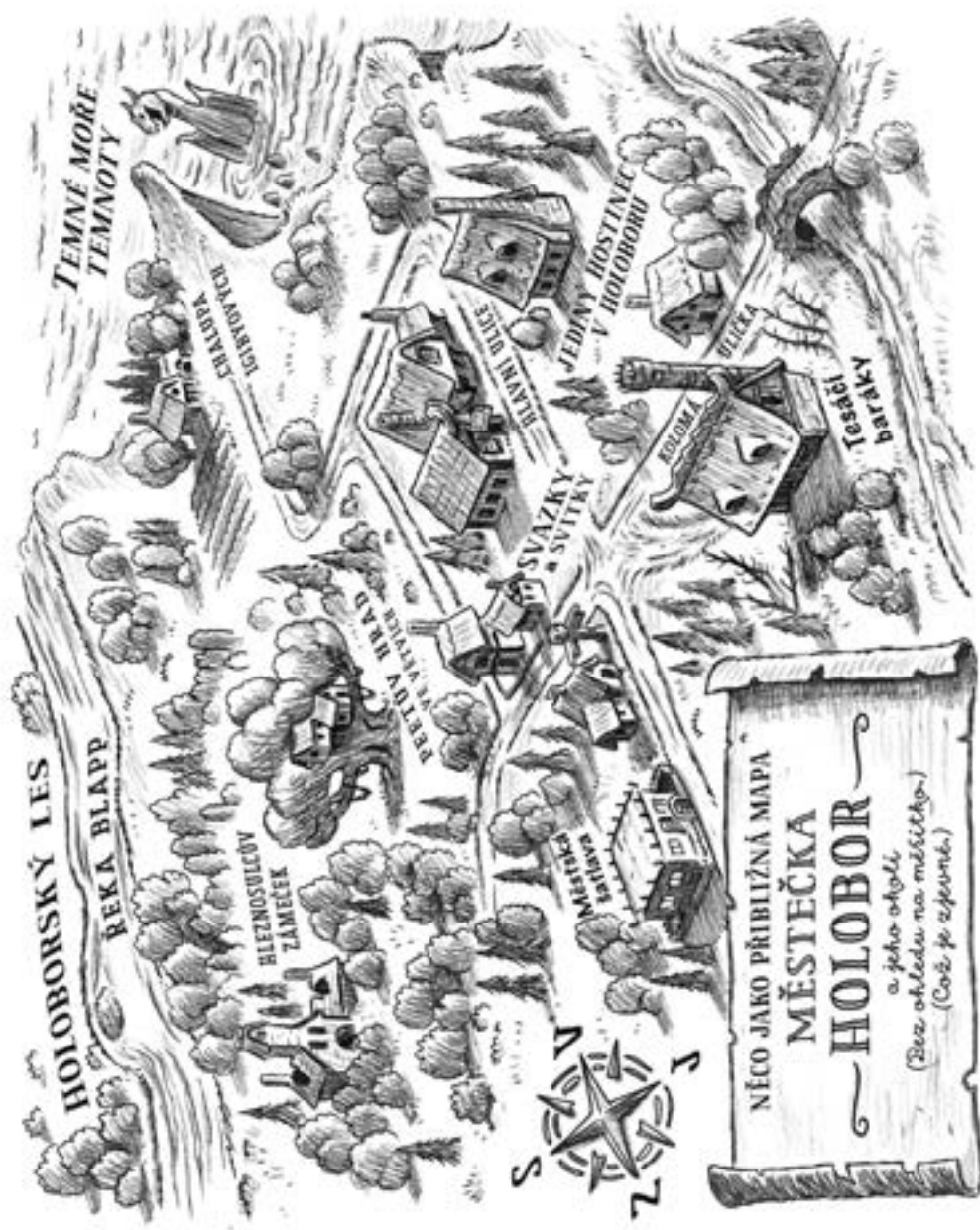
A l b a t r o s

Bratrovi

Text copyright © 2008 by Andrew Peterson
Ilustrace zubaté krávy © 2020 by Aedan Peterson
Illustrations © 2020 by Joe Sutphin
Cover art © 2020 by Nicholas Kole
Translation © Petr Eliáš, 2024

All rights reserved including the right of reproduction in whole or in part in any form.
This edition published by arrangement with WaterBrook, an imprint of Random House,
a division of Penguin Random House LLC.

ISBN tištěné verze 978-80-00-07515-0
ISBN e-knihy 978-80-00-07589-1 (1. zveřejnění, 2024) (epub)
ISBN e-knihy 978-80-00-07590-7 (1. zveřejnění, 2024) (mobi)
ISBN e-knihy 978-80-00-07580-8 (1. zveřejnění, 2024) (ePDF)

NĚCO JAKO PŘÍBLIŽNÁ MAPA

MĚSTEČKA

HOLOBOR

a jeho okolí
(Bez ohledu na měřítko)
(Což je zjevné.)

Stručné seznámení se světem Hellmös

Ve starých příbězích se praví, že když se ve světě, v němž se odehrává tento příběh, prvního rána vzbudil první člověk, zívln, protáhl se a řekl první věci, kterou uviděl: „Helemese!“ Ten člověk se jmenoval Dwayne a ta věc byla kámen. Vedle toho kamene však Dwayne spatřil i ženu jménem Gladys a časem si s ní náramně porozuměl. Tu první větu pak opakovali rodiče svým dětem a ty zase svým dětem a bratrancům rodičů svých dětí a tak dál, až všechna mluvící stvoření kdovíproč označovala svět kolem sebe jako Hellmös.

Na Hellmösu byly dva hlavní kontinenty rozdělené jedním velkým oceánem zvaným Temné moře temnoty. Ve Čtvrté epoše se drsné zemi na východ od moře říkalo Desag a s tímhle příběhem má pramálo společného (až na Velké zlo, které se tu zrodilo a rozpoutalo Velkou válku takřka se všemi).

To zlo nemělo jméno, bylo to zlo jménem Gnag Bezejmenný. Gnag vládl z hradu Throg vysoko v Mordových horách a z celého Hellmösu nejvíc nenáviděl vznešeného krále Křídlopracha z ostrova Anniera. Z nějakého důvodu, který všem zůstal tajemstvím, Gnag a jeho proradná banda vyrazili na západ a pohltili skvostný ostrov Anniera a dobrý král, jeho rod i jeho šlechtici padli.

Bezejmenné zlo (jménem Gnag) však nemělo dost, a tak si postavilo flotilu lodí a přeplavilo se přes Temné moře temnoty na kontinent

Skryj a celou tu širokou zemi zpustošilo. To bylo devět let předtím, než začíná naše dobrodružství.

Ne tak stručné seznámení se zemí Skryj

Celá Skryj byla zelená a rovinatá. Až na Kamenité hory na severu, ty naopak nebyly rovinaté ani trochu. Ani zelené nebyly. Byly spíš bílé od sněhu, ačkoli kdyby všechen sníh roztál, něco zeleného by tu nakonec asi vyrostlo.

Ach, ale na jih od nich se po celé Skryji rozkládaly pláně jménem Palen Džabdž s mírně zvlněnými (a rozhodně zelenými) pastvinami. Až na Holoborský les. Jižně od plání se přes okraje všech map (snad kromě těch map, co si nakreslili lidé, kteří žili v těch dalekých krajích) táhl Linnardský les.

Ale lidé, kteří se usadili na pláních, na krajích lesa, vysoko v horách a na březích řeky Blapp, žili v trvalém rajském míru. Tedy až na tu zmíněnou Velkou válku, kterou poněkud žalostně prohráli a která jim dočista zničila život.

Devět let poté, co byli král Skryje a všichni jeho šlechtici – zkrátka každý, kdo by si mohl nárokovat trůn – popraveni, lidé ze země Skryj se naučili žít pod nadvládou Tesáků z Desagu. Tesáci chodili po dvou jako lidé a vlastně vypadali úplně jako lidé, až na to, že měli po celém těle nazelenalé šupiny a nos jako ještěrka a z vrčících tlam jim dolů trčely dva dlouhé jedové zuby. Taky měli ocas. Od té doby, co Gnag Bezejmenný dobyl svobodné země Skryje, Tesáci zabrali všechna města, vybírali daně a byli sprostí na svobodné

Skryjany. Ach ano, lidé ze země Skryj byli zcela svobodní, jen museli být do půlnoci doma. A taky nesměli nosit zbraně ani si stěžovat, když někoho z jejich skryjských přátel občas odvezli za moře a nikdo ho už nikdy neviděl. Ale kromě krutých Tesáků a ustavičné hrozby smrti a mučení se nebylo ve Skryji čeho bát. Až na Sněhové hory, po nichž se plížili chlupatí zuhroudi s dlouhými zuby a hladovými břichy, a na zamrzlé pustiny Ledových préríí, kde se těch pár lidí, kteří se tu usadili, dennodenně potýkalo s lupkáňaty. O něco jižněji, na pláních Palen Džabdž, bylo krásně i bezpečno, jen se tu vysokou trávou plížili krysojezevci (jeden farmář z Jižního Torrbora tvrdil, že viděl krysojezevce velkého jako mladý míp, který je velký asi jako vzrostlá hepřice, což je zvíře vysoké zhruba jako kráglík).

Než se řeka Blapp s burácením řítíla Pěnivými peřejemi, byla široká a mírná, průzračná jako pramen a ryby, které se tu daly chytit, byly chutné i poddajné, jen tedy spousta ryb byla jedovatá na dotek a taky tu žili dýkovci, kteří tu a tam skočili do lodi a probodli i toho nejzavalitějšího rybáře.

Seznámení s chalupou Igibyových

Kousek za městečkem Holobor, skoro na okraji útesů nad Temným mořem, stála chaloupka a v ní bydlela rodina Igibyových. Chalupa to byla spíš skromná, jen tedy byla velmi útulná a moc hezky postavená a dobře udržovaná, přestože tu žily tři děti, a taky z jejích oken večer jako světlo z ohně zářila láska.

A co rodina Igibyových?

Inu, až na to, že vždycky do noci seděli u krbu a vyprávěli si příběhy nebo si zpívali, když na zahradě sklízeli úrodu, a že dědeček Podo Helmer sedával na verandě a vyfukoval kouřové kroužky, a až na všechny ty dobré, vřelé věci, jimiž se jejich dny plnily jako o zimních večerech hrnky jablečným vínem, se jim žilo spíš bídne. Prabídně, vždyť jejich zemí chodili Tesáci z Desagu.

Přijíždí kočár, kočár černý

Janner Igiby ležel v posteli, třásl se, víčka měl pevně sevřená a poslouchal ten strašlivý zvuk, jak měsíčním svitem rachotí Černý kočár. Jeho mladší bratr Tink chrápal v posteli nad ním a sestřička Leeli nejspíš taky spala, poznal to podle toho, jak dýchá. Janner se odvážil otevřít oči a uviděl měsíc, bílý jako lebka, která se na něj zubí oknem. Vzpíral se tomu, seč mohl, a přece mu v hlavě zněla ukolébavka, která mnoho let děsila skryjské děti, a on ležel v bledém svitu měsíce a rty se mu mírně pohybovaly.

Z krajiny v dálce, kde mapa končí,
přijíždí kočár, kočár černý,
s ním černý kůň a černý kočí,
pohled je na ně přepříšerný.

Modli se, dítě, ke Stvořiteli,
když kočár ulicí jede,
mnozí rodiče už osiřeli,
tak ať nevezme i tebe.

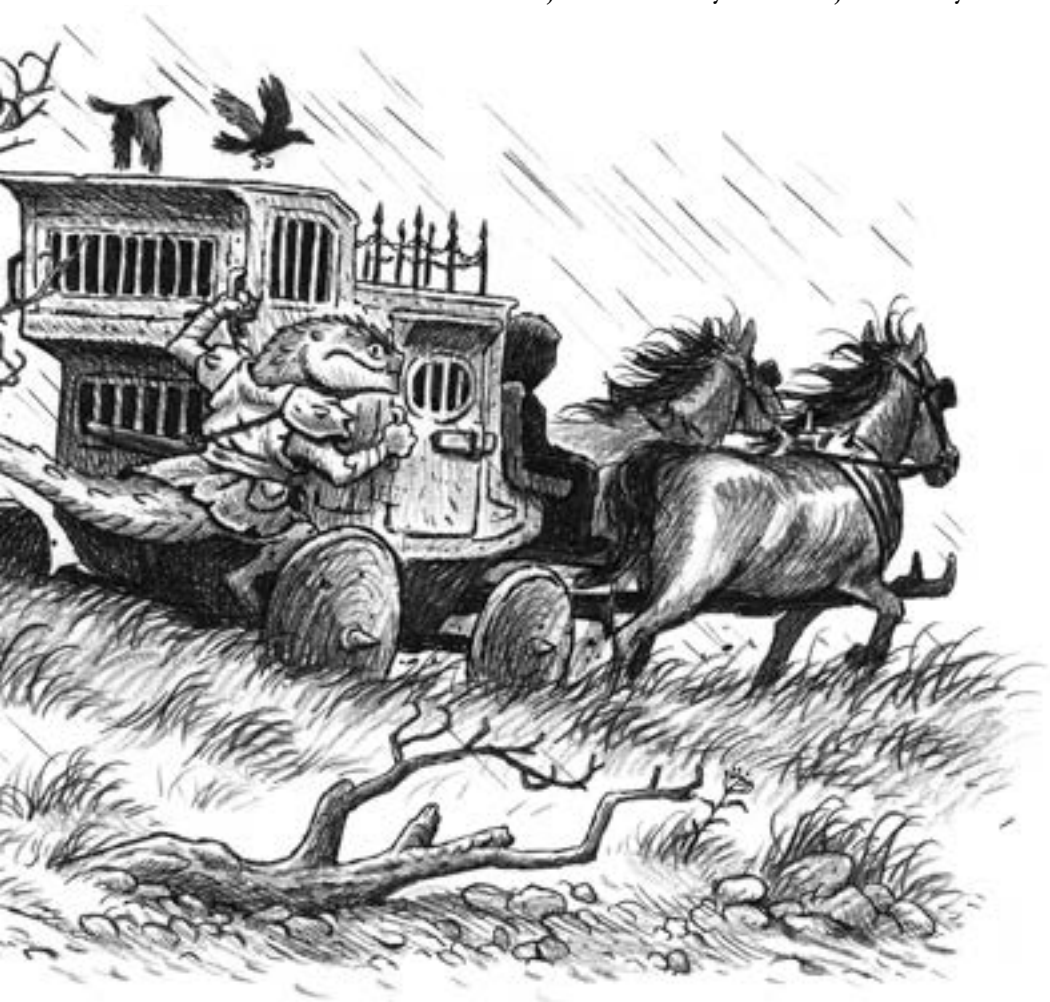
Vytrhne tě z lože lůna
a odvlče tě do temna.
Na cestu zpátky posvítí mu luna
tam, kde čeká Gnag bez jména.

Na hradě Throg tam za mořem,
daleko, daleko od své rodiny,
zapláčeš nad svým osudem,
co uvrhl tě ve stíny.

Z krajiny v dálce, kde mapa končí,
přijel k nám kočár, černý vůz,
s ním černý kůň a černý kočí,
chce se ti křičet? Jen to zkus.

Není divu, že Janner sotva zamhouřil oko, jakmile z dálky zaslechl dusot kopyt a řinčení řetězů. V duchu viděl siluety vran kroužící nad kočárem a usazené na jeho střeše, slyšel krákající zobáky

a tlukot černých křídel. Říkal si, že ty zvuky jsou jen výplodem jeho představivosti. Ale věděl, že ještě tu noc Černý kočár zastaví u dveří nějakých nebožáků, sebere jim děti a už je nikdo nikdy neuvidí.

Minulý týden zaslechl matku, jak pláče, že unesli nějakou holčičku z Torrbora. Ševcovic Sara byla stejně stará jako Janner a on si vzpomínal, že se s ní jednou potkal, když s rodinou projížděli Holoborem. Ale teď zmizela navždy. Jednou v noci ležela v posteli úplně stejně jako on. Nejspíš dala rodičům pusu na dobrou noc a pomodlila se. A pak si pro ni přijel Černý kočár.

Byla vzhůru?

Slyšela odfrkování černých koní za oknem nebo viděla páru stoupajících z jejich nozder?

Svázali ji Tesáci z Desagu?

Bránila se, když ji cpali do kočáru, jako by ji strkali do tlamy nějaké příšeře?

Ať dělala cokoli, nebylo to k ničemu. Odtrhli ji od rodiny a bylo po všem. Rodiče uspořádali smuteční obřad. Když někoho odvezl Černý kočár, bylo to jako smrt. Mohlo se to stát kdykoli komukoli a nedalo se dělat nic než doufat, že když zarachotí ve vaší ulici, tak nezastaví a pojede dál.

Rachot a řinčení a dusot kopyt zněly nocí. Zdá se mu to, nebo se kočár blíží? Zabočí do uličky k jejich chalupě? Janner se modlil ke Stvořiteli, aby to tak nebylo.

Valounek, Leelin pes, ležel v nohách její postele, zvedl hlavu a zavrčel do noci za oknem. Janner zahlédl vránu usednout na kostnatou větev, rýsující se proti měsíci. Otrásl se, sevřel deku a přitáhl si ji pod bradu. Vrána otočila hlavu a jako by se dívala přímo do jeho

okna a ušklíbala se na chlapce, v jehož vykulených očích se odrážel měsíc. Janner ležel celý vyděšený a přál si, aby se mohl zanořit ještě hloub do postele, kde na něj vraní oči neuvidí. Vtom však pták odlétl. Měsíc zahalily mraky a dus dus koňských kopyt a cink břink kočáru slábly a slábly, až utichly docela.

Janner si uvědomil, že tají dech, a pomalounku vydechl. Zasluchl, jak Valounek buší ocasem do zdi, a už si nepřipadal ani zdaleka tak sám, když věděl, že pejsek bdí s ním. Zanedlouho spal jako dřevo a zdály se mu neklidné sny.

Koblížky, kladiva a trambory

Ráno byly sny tytam.

Slunce svítilo, ranní chlad prohrával souboj s horkým létem a Janner si představoval, že umí létat. Sledoval vážky, jak poletují nad pastvinou, a snažil se jim dostat do hlavy, vidět, co vidí ony, a cítit, co cítí. Představoval si lehounké mávnutí křídel, které je pohání jako blesk nad loukou, jsou hned tady a hned zase onde, nechávají se větrem nést nad vrcholky stromů anebo se snášejí podél rozeklané stěny k Temnému moři. Představoval si, že kdyby byl vážka, za letu by se usmíval (ačkoli nevěděl jistě, jestli se vážky dovedou usmívat), protože by se nemusel bát, že mu země podjede pod nohama. Jannerovi připadalo, že za posledních pár měsíců přestal ovládat své údy. Prsty měl delší, nohy větší a jeho matka onehdy pronesla, že je samá ruka a samá noha.

Janner sáhl do kapsy, rozhlédl se, jestli se náhodou někdo nedívá, a vytáhl složený kousek papíru. V žaludku ho přitom lechtalo, jako když ten papír před týdnem při zametání matčiny ložnice našel. Rozložil ho a dumal nad skicou chlapce stojícího na přídi malé plachetnice. Ten chlapec měl tmavé vlasy a dlouhé končetiny a vypadal nesporně jako Janner. Na obloze se bělala velká mračna a vlny se

rozbíjely a vodní tříšť vypadala tak skutečně a mokře, že Jannerovi připadalo, že kdyby se papíru dotkl, tak by obrázek rozmazal. Pod kresbou bylo napsáno: „Mé dvanácté narozeniny. Dvě hodiny sám na volném moři, nejlepší den mého života“.

Na obrázku nebylo jméno, ale Janner věděl, že ten chlapec je jeho otec.

O jeho otci nikdo nikdy nemluvil – ani matka, ani dědeček. Janner o něm toho věděl pramálo. Ale dívat se na tenhle obrázek bylo jako otevřít okno do nějakého tmavého prostoru hluboko uvnitř. Potvrdilo to jeho podezření, že život, to není jen žít a umřít v Holoboru. Janner nikdy zblízka loď neviděl. Sledoval je z útesů, drobné flíčky, za nimi ve vlnách cesty jako stužky a před nimi jistě nějaké dobrodružství. Představoval si sám sebe na vlastní lodi, ve vlasech vítr a na kůži mokré spršky, jako ten kluk na obrázku...

Janner se vytrhl ze snění a uvědomil si, že se opírá o vidle, po kolena v kousavém seně. Místo mořského větru ve tváři cítil mrak plev a prachu, který ze srsti vytrásl tažný kůň Daník, jenž netrpělivě čekal zapřažený v povozu napůl plném sena, až je poveze přes louku do stodoly. Janner pracoval od východu slunce, už se otočil třikrát a nemohl se dočkat, až bude mít hotovo.

Ten den se konal festival Dračího dne a šlo o jediný den v roce, kdy byl Janner rád, že žije v poklidném městečku Holobor.

Na Dračí den čekala vždycky celá vesnice a pokaždé se sem sjela celá Skryj. Budou hry a jídlo, přijedou cize vyhlížející lidé z dalekých měst a z Temného moře temnoty se budou vynořovat draci.

Co si Janner pamatoval, za celých dvanáct let nikdy neopustil Holobor, takže tenhle festival pro něj byl skoro jako vidět

svět – a taky to byl dobrý důvod skončit s tím senem pro jednu dřív. Otřel si z čela pot a toužebně se ohlédl po vážce, která odlétala pryč. Pak zavrčel, vrazil vidle do sena a naložil další kupku na vůz. Přitom nohou narazil na nějaký kámen schovaný v seně, zakopl o něj a natáhl se jak široký, tak dlouhý do hromádky čerstvých Daníkových koblížků.

Janner vyskočil na nohy, plival a senem si otíral obličej. Tažný kůň Daník se na něj podíval, odfrkl si a utrl si velké sousto trávy. Janner se svižně jako ta vážka rozběhl ke korytu s vodou, umýt si obličej.

Za loukou a za plotem seděl obkročmo na střeše chalupy Jannerův bratr Tink (který se vlastně jmenoval Kalmar), z pusy mu čouhaly dva hřebíky a v jedné ruce držel kladivo. Tink se pokoušel opravit uvolněný šindel, ale nedařilo se mu to, jak moc se klepal. Když byl mladší, znervózňovalo ho už jen to, když si ho dědeček vysadil na ramena, a i když se smál, oči měl vždycky vykulené strachy, dokud zase nestál oběma nohama na pevné zemi.

Podo, jeho dědeček, opravy střechy vždycky zadával Tinkovi, protože podle něj by se měl svému strachu z výšek postavit čelem, poprat se s ním. Ale Tinkovi bylo jedenáct a bál se stejně jako vždycky. Trásl se jako osika. Vytáhl z pusy hřebík a jal se ho zatloukat do střechy asi s takovou vervou, jako by měl kladivem bušit do vlastního obličej. Podíval se přes louku na Jannera, který se zrovna po hlavě zřítíl do žlabu s vodou, a přál si mít co nejdřív hotovo, aby si mohl se starším bratrem na Dračím dni zahrát zibzy.¹

1 Hra jménem zibzy se ve Skryji rozšířila v 356. roce Třetí epochy. Hrála se na trávě s velkými šipkami (útočící tým je vyhazoval vysoko do vzduchu), s flákem (ploché

Na střeše nebyl Tink k ničemu, ale jakmile stál nohama na pevné zemi, uměl běžat jako jelen.

Když poprvé ůkl kladivem, hřebík mu vyklouzl z ruky. Pokusil se ho chytit, ale minul, vrhl se tedy na břicho a obě paže připlácl na rozpálenou střechu. Kladivo a hřebík se s rachotem sesunuly po obou stranách střechy až dolů. Tink zasténal, protože to znamenalo, že se bude muset doplazit k žebříku a slézt. Taky to znamenalo, že ještě chvíli potrvá, než bude moct do města na slavnost.

„Neztratils něco?“

Tinkův strach se proměnil v nevrlost. „Hele, radši mi to hoď zpátky, jo?“

Tink zaslechl smích a pak kladivo vylétlo vzhůru a přistálo asi metr od něj. Posbíral odvalu, aby se natáhl ke kraji a roztřesenou rukou kladivo zachytil, než zase sklouzne dolů.

„Děkuju, Leeli,“ zavolal a snažil se, aby to znělo daleko mileji.

Leeli si sedla zpátky na schody za chalupou a dál loupala trambory a broukala si pro sebe. Valounek jí ležel u nohou, vrtěl ocasem a funěl v příjemném stínu. Zanedlouho se Leeli s pomocí malé dřevěné berličky zvedla a oklepala si slupky ze šatů. S vědrem kulhala dovnitř a Valounek ťápal hned za ní.

Pravou nohu měla pod kolenem vbočenou v nepřírozeném úhlu dovnitř a prsty při chůzi škrtila o dřevěnou podlahu. Když byla ještě

prkno s drždlem) a třemi kameny. Zranění však bylo víc než dost a vzhledem k veřejnému pohoršení byla hra nakonec zakázána. V roce 372 se zjistilo, že když se obří šipky nahradí košťaty, dá se hra obstojně hrát. Pokud vás zajímají pravidla a podrobnější informace o úchvatné a krvavé historii zibzy, doporučujeme knihu *Hráli jsme, krváceli a zametali* od Vinče Trizbecka (vydalo nakladatelství Trojvidlí, Valberg, 3/423).

malinká, naučila se chodit s berličkou pod paží a dědeček jí každý rok vyrobil o něco větší, zdobenější a pevnější. Zrovna teď měla berli z tisového dřeva, po celé délce ozdobenou fialovými kvítky.

Leeli žuchla vědrem oloupaných trambor na stůl za svou matku Niu, která zrovna házela přísady do velkého hrnce.

„Děkuju, holčičko.“ Nia si otřela ruce o zástěru a zastrčila si pár zbloudilých pramínků vlasů za uši. Byla vysoká a elegantní a Leeli připadala tak krásná, že na ní i její prosté šaty vypadaly jako královský háv. Ruce měla po letech tvrdé práce silné a mozolnaté, ale pořád dost jemné, aby mohla Leeli zaplétat vlasy nebo pohladit děti po tváři, když jim přišla dát pusu na dobrou noc.

„Zaběhla bys prosím tě pro dědečka?“ poprosila ji. „Už asi hodinu na zahradě sbírá bylinky a to může znamenat jen jedno.“

Leeli se zasmála. „Štlapové jsou zpátky?“

„Nejspíš ano.“ Nia se obrátila zpátky k hrnci, když vtom to nad nimi znovu zarachotilo. Sledovala ten zvuk očima po stropě až k oknu a pak s Leeli obě pozorovaly, jak Tinkovo kladivo padá do trávy. Ze střechy se ozvalo tlumené zasténání.

„Já tam dojdu.“ Leeli odkulhala zadními dveřmi a hodila Tinkovi kladivo zpátky na střechu.

Janner klusal k chalupě, od pasu nahoru úplně promočený, a za ním se táhl ukrutný puch a kolem hlavy mu bzučelo hejno macatých zelených much.

Jak Leeli kulhala hledat dědečka, zaslechla matku, jak ječí a vyhánění Jannera z domu, načež ten nebožák dostal šlupku do hlavy padajícím kladivem.

Štlapové v pytli

Leelin jednonohý dědeček klečel a bručel na cosi na zahrádce. Ze stonků visely masité červené trambory, ze země se v dlouhých řádcích tiše klubaly kulaté hlávky salátu a výhonky zelbulí, mrkví a slahod – ty měla nejraději – byly jasně zelené a orosené.

Podo si stejně jako Leeli s jednou nohou vystačil, jen místo berle si pod koleno připevnil dřevěný pahýl. O tom, jak o nohu přišel, nikdy nemluvil, ale nebylo tajemstvím, že za divokého mládí býval pirátem, a každý večer bavil vnoučata historkami o svých námořních dobrodružstvích.

Jako třeba když jednou všech osmnáct mužů z jeho posádky zvracelo, protože snědli zkaženého ploutvobřicha, kterého ukradli z rybářské lodi u Fúbských ostrovů. Podo byl jediný, který rybu nejedl, a tak musel s lodí sám proplout bouří a jeho posádka zatím dávila a sténala v podpalubí.

„A to nebylo zdaleka nejhorší,“ vyprávěl Podo. „To vám povídám! V patách nám bylo skryjský námořnictvo, pálili z kanónů a kolem hlavy mi svištěly šípy. Proto mám ve vlasech tři pěšinky, víte? Dodneška se mi stává, že když ucejtím ploutvobřicha, mám nutkání napnout plachty a uhánět někam do bezpečí.“

Děti pištěly radostí a starý Podo se často nechal tak unést, že si pak musel kapesníkem otírat zpocené čelo. A zpocené čelo si otíral i teď, když mžoural skrz zelbulové výhonky.

„Dědo?“ ozvala se za ním Leeli.

Podo se prudce ohlédl a zamával na ni sukovitou dřevěnou holí. Dlouhé bílé vlasy měl zacuchané a vypadal jako šílená stará čarodějnice. „Co je? Bacha, kam šlapeš, děvče. Málem jsem tě tou holí bacil po hlavě.“ Huňaté bílé obočí mu vystřelilo vzhůru a on si přiložil pokroucený prst ke rtům. „Štlapové!“ sykl.

Zničehonic zpod tramborového keříku vyskočila chlupatá postavička a vypískla.

Podo po ní skočil.

Valounek, který doteď nadšeně pokníkával, ztratil veškeré zábrany a se štekotem vtrhl na záhon.

Štlap obecný byl o něco větší než droup¹ – vlastně jen taková chlupatá koule s hubenýma ručičkama a nožičkama, která Podovi sahala asi do poloviny jeho zbývajícího lýtku. Starcova hůl našla cíl a vyslala to drobné stvoření do vzduchu, jenže to už zpod saze-
nic vyběhl další štlap a dlouhými žlutými zuby se Podovi zakousl do protězy. První štlap narazil do kmene stromu opodál a sesul se na zem, ale okamžitě se zvedl a mrštil po dědovi kamínek. Trefil ho rovnou do čela a Podo na chvíličku zavrával, ale dál přitom holí mlátil štlapa zakousnutého do dřevěné nohy.

Pak štlapové s pištěním zmizeli zpátky v zahradě. Po chvíli se zase objevili, jeden z nich třímal v chlupatých tlapkách tramboru

1 Bip Thwainbly, *Chroupání droupa* (nakladatele a rok vydání neznáme).

a druhý měl plnou náruč mrkví. Vyhnuli se dalšímu máchnutí Podovy hole a znovu zmizeli mezi rostlinami.

Podo zařval a hrozil holí nad hlavou. „Kliděte se, hlodavci mizerný!“

Listy se rozvlnily poryvem větru. Podovy bílé vlasy vlály a on zaťal zuby a otočil se přímo proti větru. Zpoza slahodníku vyskočil štlap a hodil po něm další kámen. Podo máchl holí, odrazil kámen zpátky a štlapové se honem schovali.

„Ha!“

Štlapové si teď cosi pískali a štěbetali mezi sebou.

Podova tvář se svráštěla ještě víc než obvykle. Spustil hůl a udělal si z dlaně u ucha trychtýř, jako by jim rozuměl.

Zničehonic vzduchem prosvištěla velká červená trambora a rozpleskla se Podovi o obličej.

„Ne, trambory ne!“ Podo zamrkal, aby dostal šťávu z očí, a další tramboru odrazil holí. „Trambory ne!“

Zrovna když se Leeli obracela, zahlédla ho, jak za mocného vytí po hlavě skáče do záhonu. Usmála se a odkulhala do chalupy, kde už náramně voněla snídaně.

Nia beze slova prošla kolem ní na zahradu, utrhla dva listy pepřové růže a vrátila se do kuchyně a nic při tom nedbala na Valounkovo štěkání, Podův rozzuřený řev i štlapy létající vzduchem.

Janner, kterému se konečně podařilo očistit si obličej a vlasy od hnoje, celý mokrý přišel domů.

U stolu vedle Leeli seděl Tink, hubený jako lunt. Oči upíral na hromadu klobás prskající na plotně a kuchyní se rozléhalo kručení v jeho břiše.

„No, to už je lepší.“ Nia si založila ruce na prsou a snažila se na Janneru neusmívat. „Říkala jsem si, že touhle dobou už ti na obličej poroste tráva.“

Janner zrudl, zavrtil hlavou a posadil se.

Leeli a Tink dělali, že se vůbec nechichotají, a Nia si mezi tím přitáhla židli, sedla si, lokty se opřela o stůl a bradou o dlaně a sledovala děti, jak jedí. Janner koukal z okna, hluboko ponořený v myšlenkách.

Tink se hrbil nad talířem jako bzunil a hltal palačinky a klobásy, jako by se chystal utéct. Leeli pozorovala bratry a žmoulala si lem šatů a při kousání si broukala a houpala hlavou dopředu a dozadu.

„Pořádně se najezte, drobotino. Dneska budeme mít napilno,“ řekla Nia s úsměvem.

Děti vykulily oči. „Mořští draci!“ zvolaly jednohlasně.

Nia se zasmála a odstrčila se od stolu. „*A tak, když měsíc v létě zlatou hřívou máchne, draci se sletí a pějí píseň tklivou,*“ zazpívala.² „Už sem takhle létají tisíc let. Dojezte si tu snídani a půjdeme do města. Povinnosti počkají.“

Zadní dveře se s hromovou ránou rozlétly a v nich stál Podo, zbrocený potem a udýchaný. „ŠTLAPOVÉ!“ zařval a napřáhl před sebe ruku s pytlem, v němž se cosi kroutilo a pištělo. Podo do pytle praštil holí a pištění ihned ustalo.

Valounek kňučel, pletl se mu pod nohama a okusoval pytel.

2 Z Legendy o Ponořených horách, tradiční skryjské písně. Novější verze příběhu byla otištěna v knize Izáka Fenchera *Úplné dějiny smutných, přesmutných písní*. Vizte stranu 335 v Přílohách.

„Venku jsou ještě dva další zmetci, ale tyhle tři –“ zatřásl Podo pytlem – „ty už mi zeleninu ožírat nebudou, to si pište. Mrchy jednoy zlodějský...“ Všiml si, že ho pozorují tři vnoučata a dcera a odkašlal si. „Nebojte. Já si teď dám pár těch tvých báječných palačinek, zlatíčko, a pak je půjdu mrsknout z útesu rovnou do Temnýho moře.“ Kývl na Niu a snažil se znít méně nevrle.

Nia otevřela pusu dokořán. „Jak je můžeš hodit do moře?“

Podo se poškrábal na hlavě. „Snadno. Koukni, takhle vezmu ten pytel a... hodím. Z útesu dolů. Je to jednoduchý.“

Leeli seděla s vidličkou v ruce a vyděšeným výrazem v obličeji. „Dědo, nemůžeš je přece jenom tak zabít!“ Kluci jen obraceli oči v sloup, ale ona se odstrčila od stolu, o berli se dobelhala k vysokánskému dědečkovi a podívala se na něj rozkošně žalostným pohledem.

Podo svou malou vnučku zbožňoval jako nic jiného v Hellmösu a ona to věděla.

„Vždyť jsou hrozně roztomilí, dědečku, a nikomu neubližují.“

Podo zaprskal a ukázal na svá poškrábaná předloktí.

Leeli jako by je však neviděla. „Každý rok si vezmou trochu naší zeleniny, potřebují nakrmit malé štlapíky. Nechce se mi věřit, že bys něco takového udělal. Dědečku, prosím tě, nezabíjej ty malé chlupáče.“ Chytila ho za košili, přitáhla si ho k sobě a vlepila mu pusu na prošedivělou tvář. „Pojď, Valounku,“ řekla a vyšla z kuchyně.

Pytel zapištěl a Podo do něj znova praštil, ale už ne s takovou vervou. Pak zavrčel, pleskl pytlem na podlahu u stolu a nacpal si do pusy palačinku.

„Poslyš, Jannere,“ ozval se Podo, aniž přitom vzhlédl od talíře, „na těch oslavách je občas dost veselo a ty víš, že Tesáci jsou ještě o něco protivnější, když to vypadá, jako že se my Skryjani dobře bavíme.“

„Ano prosím.“ Janner hleděl do talíře a pevně se držel židle. Chystal se na to, co přijde.

„A ty jsi z vás nejstarší, což s sebou nese velkou odpovědnost. Znamená to –“

„Znamená to, že mám dohlédnout na Tinka a Leeli, ať dojdou domů ve zdraví. Poslouchám to každý den, nejsem hloupý.“ Janner překvapil i sám sebe. Tváře mu zrudly, když viděl zaskočený výraz v matčině tváři. Znamenalo to, že zašel moc daleko, ale už se to nedalo vzít zpátky. Roky frustrace se rozhodly vybuchnout právě tohle ráno nad palačinkami. „Znamená to, že jsem chůva, že nikdy nemůžu dělat nic, co bych chtěl já.“

Tink chrochl a nacpal si do pusy další velké sousto, aby nebylo vidět, že se směje. Janner ho pod stolem nakopl, což vyvolalo další chrochtnutí.

„Nechci do smrti stát Tinkovi a Leeli za zadkem, vláčet se se dvěma malýma děckama, skákat kolem nich jako stará ženská a mrhat životem!“

„Synku –“ začal Podo.

„Nejsem tvůj syn! Ty nejsi můj otec, a kdyby byl otec naživu, pochopil by mě!“ Janner se už teď nenáviděl za to, co řekl. Ztěžka oddechoval a hleděl na kamna, bál se podívat dědečkovi do obličeje. Na hrudi ho páliło a do očí se mu draly slzy. Strčil ruku do kapsy a stiskl složený obrázek svého táty. Jako ještě nikdy si přál

být na lodi, plout po Temném moři temnoty, daleko od Holoboru a od toho, jak se teď cítil.

Podo pomalu kousal a polykal palačinky a v tíživém tichu přemýšlel nad svým vnukem. „Tinku, chlapče, odnes si talíř a jdi se oblíct,“ řekl, ale oči přitom nespouštěl z Jannera.

Nia stála u sporáku a s rukama v bok hleděla do země.

Šedivý stařec si otřel ústa ubrouskem a velkýma rukama se chytil okraje stolu.

Janner měl průšvih. Věděl to.

Cizinec jménem Esben

Za Tinkem zapadly dveře a Nia si přitáhla židli mezi Poda a Janneru.

„Chlapče, víš, že tě mám rád, vid?“

Janner přikývl a pak řekl: „Ano prosím.“

„Vím, že nejsem tvůj táta. Byl to dobrej chlap. Statečnej chlap. Bojoval a padl ve Velký válce jako hrdina a je mou povinností vás děčka vychovávat co nejlíp podle toho, jak by chtěl on.“

Janner se kradmo podíval na matku. Ta bojovala se slzami, a tak raději vstala a jala se sklízet talíře ze stolu.

„Chlapče, rosteš a hlas máš taky čím dál hlubší. Asi už ti došlo, že z tebe brzo bude chlap, vid?“ Podo se na Jannera díval s jedním obočím zdviženým a druhým okem přimhouřeným. „Tak mluv.“

„Je mi dvanáct! Vím, že to není moc, ale...“ Odmlčel se, ne-
napadalo ho, co říct.

„Někdy máš možná pocit, že tě brácha a ségra zatěžujou jako kotva, vid? A tohle městečko je ti najednou malý, rád by ses rozletěl dál, co?“

Janner zíral na své ruce. Zhluboka se nadechl a vytáhl z kapsy obrázek. Nia nechala uklízení a sledovala, jak Janner obrázek rozkládá

na stole. Slzy už nedokázal dál udržet. Kapaly mu ze špičky nosu rovnou na obrázek a mísily se s vodní tříští z vln. Nia si přitiskla Jannerovu hlavu na prsa a dlouho ho hladila po vlasech. „Já jsem si říkala, kam se ten obrázek poděl.“

„Je to on?“

Nia zvolna přikývla. „Ano.“

„A on to nakreslil?“

„Ano.“ Nia zástěrou otupávala slzy z obrázku. „To byly jiné časy. A jiný svět.“ Potom dlouho mlčela. „To tu ještě nebyli Tesáci. Táta by si strašně přál, aby ses mohl plavit po mořích, jak bys jen chtěl, a jednou se ti to určitě podaří. Ale kdyby tu teď byl, řekl by ti to samé, co ti říká dědeček. Všechno má svůj čas, někdy můžeme vyplout, jindy musíme zůstat v přístavu.“

„Chlapče, rozumím ti víc, než si možná myslíš.“ Podův hlas teď zněl daleko něžněji. „Ale poslouvej mě, byl jsem u toho, když táta umřel. Neviděl jsem to, ale byl jsem tam.“

Janner prudce vzhlédl. „Ty jsi u toho byl? Co se stalo?“

„Jo.“

„Tati, ne –“ hlesla Nia.

„Je načase, aby se dozvěděl, odkud pochází, děvče.“ Podo ukázal nejdřív na obrázek a pak na Jannera. „Jen se na něj podívej. Jako kdyby mu z oka vypadl –“

„Nechápu, jak to s čím souvisí. Vyvolávat vzpomínky na mrtvého Esbena ničemu nepomůže. Vůbec ničemu.“ Nie se chvěl hlas.

Janner tuze nerad viděl mámu takhle smutnou, ale zoufale chtěl slyšet víc. „Jmenoval se Esben?“ Janner doufal, že Podo bude vyprávět dál.

Podo i Nia se na něj dívali smutnýma očima.

Nia políbila Jannera do vlasů. „Už dost. Prosím,“ řekla Podovi a odešla z kuchyně.

Janner mlčel.

Podo mlčel.

Štlapové v pytli taky mlčeli.

Konečně si Podo odkašlal. „No, budeš mi muset věřit. Vidím v tobě tátu. Byl to skvělej chlap. Bojoval za nás. Padl za nás v boji. Tvoje sestřička i bratříček jsou náš poklad, stejně jako ty, a my přece nechceme o svůj poklad přijít.“ Stařec se předklonil a ztišil hlas. „Vytekla spousta krve, abyste vy tři mohli dýchat zdravěj vzduch a žít dobrej život, a jestli kvůli tomu máte přijít o zápas v zibzy, tak ať. Být chlap někdy znamená upřednostnit potřeby ostatních před těmi svými.“

Janner pomyslel na Tinka a Leeli. Představa, že na ně bude muset už vždycky dávat pozor, mu pořád šla na nervy, ale měl je moc rád. Chtěl být dobrý, statečný muž jako táta – jehož jméno teď slyšel úplně poprvé. „Ano prosím, zkusím to,“ řekl, ale pohlédnout dědečkovi do očí se mu úplně nechtělo. Janner složil obrázek a tázavě se na Poda zadíval. Ten mu pokývnutím dal svolení a Janner si opatrně vrátil obrázek do kapsy.

„Tak, chlapče, a protože už jsi tak velký, co kdybys vzal bráchu a ségru a šli jste na chvíli na festival sami, beze mě a bez mámy? My máme ještě nějaký povinnosti. Dáš na ně pozor.“

„Ale máma říkala, že Leeli nemůže –“

„Hahá,“ zasmál se Podo. „S mámou to vyřídím. Jenom ségru nepouštěj z očí. Přijdeme pak s mámou za vámi. Zvládneš to?“

„Ano prosím,“ přitakal Janner a najednou si vůbec nebyl jistý, že je to pravda.

Podo pleskl rukou o stůl. „No bezva. A ještě jedna věc. Než se vypravíte na festival, něco bych od tebe potřeboval.“ Podal Jannerovi pytel štlapů a ztišil hlas. „Byl bys tak hodnej a hodil ty šmejdy z útesu?“

Janner vykulil oči. „Cože?“

„Ale no tak, dělám si z tebe psinu,“ řekl Podo zklamaně. „Po tom, co předvedla Leeli, bych to nedokázal.“ Podo sáhl do kapsy a podal Jannerovi tři šedivé mince. Ještě jednou si kousl palačinky, polkl a říhl. „Kup si něco na zub.“

Knihkupec, Punčocha a obec Holobor

Děti běžely přes trávník za chalupou, ale jen tak rychle, aby Leeli klukům stačila. Janner odolal pokušení nabídnout jí pomoc. Už dávno se naučil, že se jeho sestřička zvládne pohybovat sama, a když potřebuje pomoc, tak si o ni řekne. Taky věděl, že i když je zarputile samostatná, moc chce, aby na ni počkali.

Dokonce i se zmrzačenou nohou byla Leeli pozoruhodně rychlá a její bratři s ní klusali tmavou uličkou, která vedla do města. Valounek řápal vedle Leeli, vrtěl ocasem, a děti by vrtěly taky, kdyby nějaký ocas měly. Už zdálky slyšely od městečka nezvyklý zvuk smíchu a přes vršky dubů k nim dolétaly útržky veselé hudby.

Jannera najednou těšilo, že dostal své dva mladší sourozence na starost. Zasmál se tomu, jak rychle se jeho pocity mění. Ještě před pár minutami si tou odpovědností připadal svázaný – a teď na ni byl hrdý. Jít sám s Tinkem a Leeli do města bylo pořád ještě něco úplně jiného než se sám plavit po otevřeném moři, jako to udělal jeho otec, ale bude mu to muset stačit.

Janner dumal, co řekne jeho kamarád, starý Oskar N. Reteep v knihkupectví, až uvidí děti bez rodičů. Třeba dá Jannerovi konečně přečíst ty knihy pro starší čtenáře, ty tlusté na horních policích

a v prastarých vazbách. Usmál se pro sebe. *Odpovědnost nakonec možná nebude tak špatná věc.*

„Co se vlastně doma stalo?“ vyzvídál Tink.

„Ale nic.“

„Jak to myslíš, nic?“ Tink zněl zklamaně. „Nedostals výprask?“

„Ne. Nedostal.“

„Takže když je ti dvanáct, tak můžeš být hubatý, a nedostaneš na zadek?“

„Je to složitější,“ odvětil Janner a znovu si vzpomněl na tátu. Přemýšlel, kdy Tinkovi s Leeli ukáže ten obrázek.

„Už se nemůžu dočkat, až mi bude dvanáct.“ Tink se rošťácky zazubil a vzápětí zahnuli na Hlavní ulici.

Janner se na bratra usmíval, ale uvnitř se trápil. *Esben. Esben Igiby*, pomyslel si. Teď, když znal tátovo jméno, byl pro něj najednou skutečný člověk, nejenom spokojený stín z jeho snů. Byly dny, kdy si na něj skoro ani nevzpomněl, ale kdykoli jiné děti v Holoboru mluvily o svých otcích nebo když se ptaly Jannera, proč bydlí se starým dědečkem, připadal si jako nějaká zvláštnost. A věděl, že Leeli a Tink mají ten pocit taky. Všichni ostatní vyrostli v Holoboru nebo někde poblíž. Ale kdykoli se Janner zeptal Poda nebo Nii, odkud pocházejí, mlčeli. Věděl jen, že Podo vyrostl v jejich chalupě a že jeho prapraprapraprarodiče (Jannerovi praprapraprapraprarodiče) tu chalupu postavili před dvěma sty lety, kdy byl Holobor jen hrstka stavení.¹

1 Holoboru se dařilo dobře a za ta léta se rozrostl v drobátko větší hrstku stavení, za což zčásti vděčil cestovnímu ruchu, jež podněcoval festival Dračí den. Willibur Smalls, *Stalo se ve Skryji* (Torrboro, Skryj: Blapp River Press, 3/402).